

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2008/56/EÜ,
17. juuni 2008,
millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategia raamdirektiiv)
(EMPs kohaldatav tekst)
(ELT L 164, 25.6.2008, lk 19)

Muudetud:

► **M1** Komisjoni direktiiv (EL) 2017/845, 17. mai 2017

Euroopa Liidu Teataja		
nr	lehekülg	kuupäev
L 125	27	18.5.2017

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
2008/56/EÜ,**

17. juuni 2008,

**millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane
tegevusraamistik (merestrategia raamdirektiiv)**

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu

1. Käesolev direktiiv loob raamistiku, mille piires liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et saavutada või säilitada mereakvatooriumis hea keskkonnaseisund hiljemalt aastaks 2020.
2. Selleks töötatakse välja ja rakendatakse merestrategiad eesmärgiga
 - a) kaitsta ja säilitada merekeskkonda, hoida ära selle seisundi halvenemine või taastada võimaluse korral mereökosüsteemid piirkondades, kus need on kahjustatud;
 - b) hoida ära ja vähendada heitmeid merekeskkonda, et kõrvaldada saastumine järk-järgult, nagu on osutatud artikli 3 punktis 8, eesmärgiga tagada, et see ei mõjutaks ega ohustaks oluliselt mere bioloogilist mitmekesisust, mere ökosüsteeme, inimeste tervist ega mere seaduslikke kasutusviise.
3. Merestrategiates võetakse inimtegevuse juhtimise suhtes ökosüsteemil põhinev lähenemisviis, tagades selle tegevuse kogusurve tasemel, mis aitab saavutada hea keskkonnaseisundi, ning selle, et mereökosüsteemide võime reageerida inimtegevusest tingitud muutustele ei oleks ohus, tagades samas praegustele ja tulevastele põlvkondadele merekaupade ja -teenuste jätkusuutliku kasutamise.
4. Käesolev direktiiv aitab saavutada merekeskkonda mõjutavate erinevate poliitikate, lepingute ja seadusandlike meetmete ühtsust ning selle eesmärk on tagada keskkonnaküsimuste lõimimine sellistesse poliitikatesse, lepingutesse ja meetmetesse.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolev direktiiv on kohaldatav kogu mereakvatooriumi suhtes, nagu see on määratletud artikli 3 punktis 1, ning arvestab piiriüleseid mõjusid samas merepiirkonnas või allpiirkonnas asuvate kolmandate riikide merekeskkonna kvaliteedile.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata tegevuste suhtes, mille ainuke eesmärk on tagada riigi julgeolek või riigikaitse. Liikmesriigid püüdnud siiski selles suunas, et sellised tegevused viiakse juhul, kui see on põhjendatud ja otstarbekas, läbi kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „mereakvatoorium“:
 - a) veed, merepõhi ja selle aluspinnas, mis jäävad territoriaalvete ulatuse mõõtmiseks kasutatavast lähtejoonest mere poole, ulatudes UNCLOSi kohaselt liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva ala kaugeimasse otsa, välja arvatud asutamislepingu II lisas loetletud riikide ja territooriumidega külgnevad veed ja Prantsuse ülemeredepartemangude ja -territooriumide veed, ja
 - b) direktiivis 2000/60/EÜ määratletud rannikuveed, nende merepõhi ja aluspinnas niivõrd, kui niivõrd nimetatud direktiivis või muus ühenduse õigusaktis ei käsitleta merekeskkonna keskkonnaseisundi eriaspekte;
2. „merepiirkond“ – artiklis 4 määratletud merepiirkond. Merepiirkonnad ja allpiirkonnad on määratud käesoleva direktiivi rakendamise hõlbustamiseks ning nende kindlaksmääramisel on võetud arvesse hüdrooloogilisi, okeanograafilisi ja biogeograafilisi omadusi;
3. „merestrategie“ – strateegia, mis tuleb koostada iga asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna jaoks ja mida tuleb seal rakendada vastavalt artiklis 5 sätestatule;
4. „keskkonnaseisund“ – mereakvatooriumi keskkonna üldine seisund, võttes arvesse sellesse kuuluvate mereökosüsteemide struktuuri, funktsiooni ja protsesse koos looduslike füsiograafiliste, geograafiliste, bioloogiliste, geoloogiliste ja kliimatiliste teguritega, samuti füüsikalisi, akustilisi ja keemilisi tingimusi, sealhulgas neid, mis tulenevad inimtegevusest asjaomasel alal või sellest väljaspool;
5. „hea keskkonnaseisund“ – mereakvatooriumi keskkonnaseisund, mis võimaldab hoida meresid ja ookeane ökoloogiliselt mitmekesisena ja dünaamilistena ning olemuselt puhaste, tervete ja produktiivsetena, ning mille puhul merekeskkonda kasutatakse jätkusuutlikul tasemel, tagades sellega võimalikud kasutusviisid ja tegevused praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks, nt
 - a) merekeskkonda kuuluvate mereökosüsteemide struktuur, funktsioonid ja protsessid koos nendega seotud füsiograafiliste, geograafiliste, geoloogiliste ja kliimatiliste teguritega võimaldavad nendel ökosüsteemidel täielikult funktsioneerida ja säilitada nende vastupanuvõime inimtegevusest tingitud keskkonnamuutusele. Mereliigid ja -elupaigad on kaitstud, bioloogilise mitmekesisuse vähenemine inimtegevuse tulemusel on välistatud ja erinevate bioloogiliste komponentide funktsioneerimine on tasakaalus;

▼B

- b) ökosüsteemide hüdro-morfoloogilised, füüsilised ja keemilised omadused, sealhulgas asjaomases piirkonnas inimtegevusest tulenevad omadused, toetavad ökosüsteeme eespool kirjeldatud viisil. Inimtegevuse tulemusel merekeskkonda juhitud ained ja energia, sealhulgas müra, ei põhjusta saastumisest tulenevaid mõjusid.

Hea keskkonnaseisund määratakse artikli 4 kohaselt kindlaks merepiirkonna või allpiirkonna tasandil I lisas esitatud kvalitatiivsete tunnuste põhjal. Hea keskkonnaseisundi saavutamise eesmärgil kohaldatakse ökosüsteemil põhinevale lähenemisviisile tuginevat kohandatud juhtimist;

6. „kriteeriumid” – iseloomulikud tehnilised omadused, mis on tihedalt seotud kvalitatiivsete tunnustega;
7. „keskkonnaalased sihid” – mereakvatooriumi erinevate komponentide soovitud seisundi ning survetegurite ja mõju kvalitatiivne ja kvantitatiivne määratlemine iga merepiirkonna või allpiirkonna jaoks. Keskkonnaalased sihid määratakse kindlaks vastavalt artiklile 10;
8. „saastumine” – inimtegevuse tagajärjel ainete või energia, sealhulgas inimtekkelise veealuse müra otsene või kaudne merekeskkonda juhtimine, mille tagajärjeks on või võib olla selline kahjulik mõju nagu kahju elusressurssidele ja mereökosüsteemidele, sealhulgas bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, ohud inimeste tervisele, merendusala tegevuse, sealhulgas kalapüügi, turismi ja huvitegevuse ning muude mere seaduslike kasutusviiside häiritus, merevee kvaliteedi halvenemine selle kasutamise seisukohast ja hüvede vähenemine, või merekaupade ja -teenuste jätkusuutliku kasutamise halvenemine üldiselt;
9. „piirkondlik koostöö” – liikmesriikide ning, kui see on võimalik, samasse merepiirkonda või allpiirkonda kuuluvate kolmandate riikide vaheline koostöö ja tegevuste koordineerimine merestrateegiate väljatöötamise ja rakendamise eesmärgil;
10. „piirkondlikud merekonventsioonid” – kõik artiklis 4 osutatud merepiirkondade merekeskkonna kaitsmiseks vastu võetud rahvusvahelised konventsioonid või rahvusvahelised lepingud koos nende juhtorganitega, nagu näiteks Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioon, Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsioon ning Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsioon.

*Artikkel 4***Merepiirkonnad ja allpiirkonnad**

1. Liikmesriigid võtavad oma käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmisel nõuetekohaselt arvesse asjaolu, et nende suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluv mereakvatoorium moodustab lahutamatu osa järgmistest merepiirkondadest:

▼B

- a) Läänemeri;
- b) Atlandi ookeani kirdeosa;
- c) Vahemeri;
- d) Must meri.

2. Liikmesriigid võivad konkreetse ala eripära arvessevõtmiseks rakendada käesolevat direktiivi lõikes 1 nimetatud mereakvatooriumi sobiva tasandi alarajoonide alusel, tingimusel et kõnealused alarajoonid on piiritletud järgmiste mere allpiirkondadega kokkusobivalt:

- a) Atlandi ookeani kirdeosas:
 - i) Põhjameri, sealhulgas Kattegat, ja Englise kanal;
 - ii) Keldi meri;
 - iii) Biskaia laht ja Ibeeria rannik;
 - iv) Atlandi ookeanis Makaroneesia biogeograafiline piirkond, mis on piiritletud Assoori saarestikku, Madeirat ning Kanaari saari ümbritsevate vetega;
- b) Vahemeres:
 - i) Vahemere lääneosa;
 - ii) Aadria meri;
 - iii) Joonia meri ja Vahemere keskosa;
 - iv) Egeuse meri.

Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist alarajoonidest artikli 26 lõike 1 esimeses lõigus nimetatud kuupäevaks, kuid võivad neid rajoone artikli 5 lõike 2 punkti a alapunktis i osutatud esialgse hindamise järel muuta.

Artikkel 5

Merestrategiead

1. Iga liikmesriik töötab vastavalt lõike 2 punktides a ja b sätestatud tegevuskavale igas asjaomases merepiirkonnas või allpiirkonnas oma mereakvatooriumi jaoks välja merestrategiea.

2. Samasse merepiirkonda või allpiirkonda kuuluvad asjaomased liikmesriigid teevad koostööd, et tagada igas merepiirkonnas või allpiirkonnas käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks nõutavate meetmete, eelkõige punktides a ja b osutatud merestrategieate erinevate osade sidusus ja koordineerimine kogu asjaomases merepiirkonnas või allpiirkonnas, kooskõlas järgmise tegevuskavaga, mille puhul liikmesriigid püüavad järgida ühist lähenemisviisi:

▼B

- a) ettevalmistamine:
- i) asjaomase akvatooriumi keskkonnaseisundi ja inimtegevusest sellele tuleneva keskkonnamõju esialgne hindamine kooskõlas artikliga 8, mis peab olema lõpule viidud hiljemalt 15. juuliks 2012;
 - ii) asjaomase akvatooriumi hea keskkonnaseisundi piiritlemine kooskõlas artikli 9 lõikega 1, mis peab olema kehtestatud hiljemalt 15. juuliks 2012;
 - iii) keskkonnaalaste sihtide ja nendega seotud indikaatorite kogumi kehtestamine kooskõlas artikli 10 lõikega 1 hiljemalt 15. juuliks 2012;
 - iv) sihtide pidevaks hindamiseks ja korrapäraseks ajakohastamiseks mõeldud seireprogrammi kehtestamine ja rakendamine kooskõlas artikli 11 lõikega 1 hiljemalt 15. juuliks 2014, välja arvatud juhtudel, kui asjaomastes ühenduse õigusaktides on sätestatud teisiti;
- b) meetmeprogrammid:
- i) hea keskkonnaseisundi saavutamiseks või säilitamiseks mõeldud meetmeprogrammi väljatöötamine hiljemalt 2015. aastaks kooskõlas artikli 13 lõigetega 1, 2 ja 3;
 - ii) punktis i ette nähtud programmi käivitamine hiljemalt 2016. aastaks kooskõlas artikli 13 lõikega 10.
3. Kui mereseisund on nii kriitiline, et see nõuab kiiret tegutsemist, peaksid liikmesriigid, kellel on merepiir käesoleva direktiiviga hõlmatud samas merepiirkonnas või allpiirkonnas, koostama vastavalt lõikele 1 tegevuskava, millega nähakse ette meetmeprogrammide varasem elluviimine ning võimalikud rangemad kaitsemeetmed, eeldusel et see ei takista hea keskkonnaseisundi saavutamist või säilitamist teises merepiirkonnas või allpiirkonnas. Sellistel juhtudel
- a) teavitavad asjaomased liikmesriigid komisjoni muudetud ajakavast ning tegutsevad vastavalt sellele;
 - b) kutsutakse komisjoni üles kaaluma liikmesriikide toetamist nende tõhustatud jõupingutustes merekeskkonna parandamiseks, nimetades kõnealuses piirkonnas ellu viidava programmi katseprojektiks.

*Artikkel 6***Piirkondlik koostöö**

1. Artikli 5 lõikes 2 osutatud koordineerimise saavutamiseks kasutavad liikmesriigid, kui see on otstarbekas ja asjakohane, seda merepiirkonda või allpiirkonda hõlmavaid olemasolevaid piirkondlikke institutsioonilisi koostööststruktuure, sealhulgas piirkondlike merekonventsioonide alusel loodud struktuure.
2. Merestrategieate kehtestamisel ja rakendamisel teevad liikmesriigid igas merepiirkonnas või allpiirkonnas kõik mis võimalik, kasutades asjakohaseid rahvusvahelisi foorumeid, kaasa arvatud piirkondlike merekonventsioonide mehhanisme ja struktuure, et koordineerida oma meetmed kolmandate riikidega, kelle suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuulub osa samas merepiirkonnas või allpiirkonnas asuvast akvatooriumist.

▼B

Selles kontekstis lähtuvad liikmesriigid niivõrd kui võimalik asjakohasest olemasolevatest programmidest ja tegevustest, mis on välja töötatud rahvusvahelistest lepingutest, näiteks piirkondlikest merekonventsioonidest, tulenevate struktuuride raames.

Kui see on asjakohane, laiendatakse koordineerimist ja koostööd kõikidele merepiirkonna või allpiirkonna valgalas asuvatele liikmesriikidele, sealhulgas sisemaariikidele, et võimaldada kõnealuses merepiirkonnas või allpiirkonnas asuvatel liikmesriikidel täita käesoleva direktiivi kohaseid kohustusi, kasutades käesoleva direktiivi või direktiivi 2000/60/EÜ sätete kohaselt loodud koostööstruktuure.

*Artikkel 7***Pädevad asutused**

1. Liikmesriigid määravad hiljemalt 15. juuliks 2010 iga asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna jaoks asutuse või asutused, kelle pädevusse kuulub käesoleva direktiivi rakendamine seoses nende mereakvatooriumiga.

Hiljemalt 15. jaanuariks 2011 esitavad liikmesriigid komisjonile oma määratud pädevate asutuste nimekirja koos II lisas loetletud teabega.

Samal ajal saadavad liikmesriigid komisjonile oma pädevate asutuste nimekirja kõigi käesoleva määruse rakendamise eesmärgil asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide kohta, milles nad on osalised.

Samuti nimetavad iga merepiirkonna või allpiirkonna valgalas asuvad liikmesriigid asutuse või asutused, kes on pädevad artiklis 6 osutatud koordineerimise ja koostöö läbiviimisel.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist lõike 1 kohaselt esitatud andmetes tehtud muudatustest kuue kuu jooksul pärast kõnealuste muudatuste jõustumist.

II PEATÜKK

MERESTRATEEGIAD: ETTEVALMISTAMINE*Artikkel 8***Hindamine**

1. Võttes arvesse kättesaadavaid olemasolevaid andmeid, teevad liikmesriigid igas merepiirkonnas või allpiirkonnas oma mereakvatooriumi esialgse hindamise, mis seisneb järgmises:

- a) selle akvatooriumi oluliste iseärasuste ja parameetrite ning praeguse keskkonnaseisundi analüüs, mis põhineb III lisa tabelis 1 toodud elementide soovituslikul nimekirjal ning hõlmab füüsikalisi ja keemilisi omadusi, elupaigatüüpe, bioloogilisi omadusi ja hüdro-morfoloogiat;
- b) selle akvatooriumi keskkonnaseisundile osaks saavate survetegurite ja mõju, sealhulgas inimtegevuse analüüs, mis

▼B

- i) põhineb III lisa tabelis 2 toodud elementide soovituslikel nimekirjadel ning hõlmab mitmesuguste survetegurite kvalitatiivset ja kvantitatiivset kogumit, samuti tuvastatavaid suundumusi;
 - ii) hõlmab peamisi kumulatiivseid mõjusid ja mõjude koostoimet ning
 - iii) võtab arvesse asjaomaseid hinnanguid, mis on valminud kooskõlas kehtivate ühenduse õigusaktidega;
- c) akvatooriumi kasutamise ja merekeskkonna olukorra halvenemisega kaasnevate kulude majanduslik ja sotsiaalne analüüs.

2. Lõikes 1 nimetatud analüüsides võetakse arvesse kehtivate ühenduse õigusaktide, eriti direktiivi 2000/60/EÜ vastavate sätetega reguleeritud ranniku-, ülemineku- ja territoriaalvetega seotud elemente. Liikmesriigid võtavad samuti arvesse või kasutavad alusena muid asjakohaseid hindamisi, näiteks piirkondlike merekonventsioonide raames ühiselt tehtud hindamisi, et anda merekeskkonna seisundile igakülgne hinnang.

3. Vastavalt lõikele 1 püüavad hindamisi ettevalmistavad liikmesriigid vastavalt artiklitele 5 ja 6 läbi viidava koordineerimise teel tagada, et

- a) merepiirkonna või allpiirkonna hindamise meetodid oleksid omavahel kooskõlas;
- b) võetakse arvesse piiriüleseid mõjusid ja piiriüleseid iseärasusi.

*Artikkel 9***Hea keskkonnaseisundi piiritlemine**

1. Liikmesriigid määravad artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtud esialgse hindamise alusel igas asjaomases merepiirkonnas või allpiirkonnas oma mereakvatooriumi jaoks ühiselt kindlaks hea keskkonnaseisundi parameetrite kogumi, tuginedes I lisa loetletud kvalitatiivsetele tunnustele.

Liikmesriigid võtavad arvesse III lisa tabelis 1 sätestatud elementide soovituslikku nimekirja ning eelkõige füüsikalisi ja keemilisi omadusi, elupaigatüüpe, bioloogilisi omadusi ja hüdro-morfoloogiat.

Liikmesriigid võtavad samuti arvesse inimtegevuse avaldatavat survet või mõju igas merepiirkonnas või allpiirkonnas, arvestades III lisa tabelis 2 toodud soovituslikke nimekirju.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtud hindamisest ja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt tehtud piiritlemisest kolme kuu jooksul pärast viimase lõpuleviimist.

3. Liikmesriikide poolt kasutatavad kriteeriumid ja metoodikastandardid, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu I ja III lisa alusel vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele hiljemalt 15. juuliks 2010, et tagada sidusus ja võimaldada võrdlusi eri merepiirkondades ja

▼B

allpiirkondades hea keskkonnaseisundi saavutamise ulatuse osas. Enne selliste kriteeriumide ja standardite väljapakkumist konsulteerib komisjon kõikide huvitatud pooltega, sealhulgas piirkondlike merekonventsioonide osalistega.

*Artikkel 10***Keskkonnaalaste sihtide kehtestamine**

1. Liikmesriigid kehtestavad artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtud esialgse hindamise alusel oma mereakvatooriumi iga merepiirkonna või allpiirkonna jaoks keskkonnaalaste sihtide ja nendega seotud indikaatorite igakülgse kogumi, et teha edusamme mereakvatooriumis hea keskkonnaseisundi saavutamisel, võttes arvesse III lisa tabelis 2 toodud surveegurite ja mõjude nimekirja ning IV lisas toodud soovituslikku parameetrite nimekirja.

Nende sihtide ja indikaatorite väljatöötamisel võtavad liikmesriigid arvesse siseriiklikul, ühenduse või rahvusvahelisel tasandil sama akvatooriumi suhtes sätestatud asjakohaste olemasolevate keskkonnaalaste sihtide jätkuvat kohaldamist, tagades nende sihtide omavahelise kokkuvõtmise ning samuti asjakohaste piiriüleste mõjude ja piiriüleste iseärasuste arvessevõtmise, niivõrd kui see on võimalik.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kehtestatud keskkonnaalastest sihtidest kolme kuu jooksul pärast nende kehtestamist.

*Artikkel 11***Seireprogrammid**

1. Liikmesriigid kehtestavad artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtud esialgse hindamise alusel koordineeritud seireprogrammi oma mereakvatooriumi keskkonnaseisundi pidevaks hindamiseks III lisas toodud elementide soovitusliku nimekirja ja V lisas toodud nimekirja alusel ja toetudes artikli 10 kohaselt kehtestatud keskkonnaalastele sihtidele ning rakendavad seda programmi.

Seireprogrammid on merepiirkonna või allpiirkonna ulatuses omavahel kooskõlas ning tuginevad hindamist ja seiret käsitlevatele ühenduse õigusaktide, sealhulgas elupaikade direktiivi ja linnukaitse direktiivi või rahvusvaheliste lepingute asjakohastele sätetele ning on nendega kooskõlas.

2. Liikmesriigid, kellel on ühine merepiirkond või allpiirkond, koostavad lõike 1 kohased seireprogrammid ning püüavad sidususe ja koordineerimise huvides tagada, et

a) merepiirkonna või allpiirkonna seiremeetodid oleksid omavahel kooskõlas, et hõlbustada seiretulemuste võrdlemist;

b) võetakse arvesse asjakohaseid piiriüleseid mõjusid ja piiriüleseid iseärasusi.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile seireprogrammide kolme kuu jooksul pärast nende kehtestamist.

▼B

4. Spetsifikatsioonid ja standarditud meetodid seireks ja hindamiseks, mis arvestavad olemasolevate kohustustega ja tagavad seire- ja hindamistulemuste võrreldavuse ning mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

*Artikkel 12***Teavitamised ja komisjoni hinnang**

Kõigi artikli 9 lõike 2, artikli 10 lõike 2 ja artikli 11 lõike 3 alusel iga merepiirkonna ja allpiirkonna kohta tehtud teavitamiste alusel annab komisjon iga liikmesriigi puhul hinnangu sellele, kas teatatud elemendid moodustavad käesoleva direktiivi nõuetele vastava raamistiku, ning ta võib paluda asjaomasel liikmesriigil esitada mis tahes lisateavet, mis on kättesaadav ja vajalik.

Kõnealuste hinnangute koostamisel arvestab komisjon eri merepiirkondade ja allpiirkondade piires ja kogu ühenduses kasutusel olevate raamistike sidusust.

Komisjon teavitab kuue kuu jooksul pärast kõigi selliste teavitamiste kättesaamist asjaomaseid liikmesriike sellest, kas tema arvates on teatatud elemendid kooskõlas käesoleva direktiiviga, ning annab juhiseid tema hinnangul vajalike muudatuste tegemiseks.

III PEATÜKK

MERESTRATEEGIAD: MEETMEPROGRAMMID*Artikkel 13***Meetmeprogrammid**

1. Liikmesriigid teevad iga asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna puhul kindlaks meetmed, mida tuleb võtta nende mereakvatooriumis hea keskkonnaseisundi saavutamiseks või säilitamiseks vastavalt artikli 9 lõikele 1.

Need meetmed töötatakse välja artikli 8 lõike 1 kohaselt tehtava esialgse hindamise alusel ja lähtudes artikli 10 lõike 1 kohaselt kehtestatud keskkonnavalastest sihtidest, võttes arvesse VI lisas loetletud meetmete tüüpe.

2. Liikmesriigid integreerivad lõike 1 alusel välja töötatud meetmed meetmeprogrammi, võttes arvesse ühenduse õigusaktide, eelkõige direktiivi 2000/60/EÜ, nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiivi 91/271/EMÜ (asulareovee puhastamise kohta)⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiivi 2006/7/EÜ (mis käsitleb suplusvee

⁽¹⁾ EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

▼B

kvaliteedi juhtimist)⁽¹⁾ ning samuti tulevikus vastu võetavate keskkonnanakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas käsitlevate õigusaktide ning rahvusvaheliste lepingute kohaselt nõutavaid asjakohaseid meetmeid.

3. Meetmeprogrammi koostamisel lõike 2 kohaselt võtavad liikmesriigid nõuetekohaselt arvesse säästvat arengut ja eelkõige kavandatud meetmete sotsiaalset ja majanduslikku mõju. Et abistada artiklis 7 osutatud pädevat asutust või pädevaid asutusi nende eesmärkide igakülgsel täitmisel, võivad liikmesriigid sellisest koostegevusest kasu saamise eesmärgil määrata kindlaks või kehtestada haldusraamistikke.

Liikmesriigid tagavad meetmete kulutõhususe ja tehnilise teostatavuse ning teevad enne iga uue meetme kehtestamist mõjuhindamisi, sealhulgas tulude ja kulude analüüse.

4. Käesoleva artikli kohaselt kehtestatud meetmeprogrammid sisaldavad ruumilisi kaitsemeetmeid, mis aitavad kaasa kaitstud merealade sidusa ja representatiivse võrgustiku loomisele, hõlmates piisavalt sellesse kuuluvate selliste ökosüsteemide mitmekesisust nagu elupaikade direktiivi ja linnukaitse direktiivi kohased erikaitsealad ning merekaitsealad, milles on kokku leppinud ühendus või asjaomased liikmesriigid rahvusvaheliste või piirkondlike lepingute raames, milles nad on osalised.

5. Kui liikmesriigid on seisukohal, et inimtegevuse juhtimisel ühenduse või rahvusvahelisel tasandil võib olla oluline mõju merekeskkonnale, eriti lõikes 4 käsitletavatel aladel, pöörduvad nad igaüks eraldi või ühiselt pädeva asutuse või asjaomase rahvusvahelise organisatsiooni poole, et arutada või vajaduse korral võtta vastu meetmeid, mis võivad olla vajalikud käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks, et säilitada ökosüsteemide terviklikkus, struktuur ja toimimine või vajaduse korral need taastada.

6. Liikmesriigid teevad hiljemalt 2013. aastaks kõigi merepiirkondade või allpiirkondade kohta avalikkusele kättesaadavaks lõigetes 4 ja 5 nimetatud alapid käsitleva asjakohase teabe.

7. Liikmesriigid näitavad oma meetmeprogrammides, kuidas kavatakse meetmeid rakendada ja kuidas need aitavad kaasa artikli 10 lõike 1 alusel kehtestatud keskkonnavalaste sihtide saavutamisele.

8. Liikmesriigid võtavad meetmeprogrammide puhul arvesse mõju, mida need avaldavad vetele väljaspool oma mereakvatooriumi, et minimeerida kahju ja võimaluse korral avaldada positiivset mõju kõnesolevatele vetele.

9. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele asjaomastele liikmesriikidele oma meetmeprogrammidest kolme kuu jooksul alates nende kehtestamisest.

10. Võttes arvesse artiklis 16 sätestatud, tagavad liikmesriigid programmide käivitamise ühe aasta jooksul alates nende kehtestamisest.

⁽¹⁾ ELT L 64, 4.3.2006, lk 37.

*Artikkel 14***Erandid**

1. Liikmesriik võib tuvastada oma mereakvatooriumis juhtumid, kus punktides a–d loetletud mis tahes põhjustel ei saa keskkonnaalaseid sihte või head keskkonnaseisundit selle liikmesriigi võetavate meetmetega täielikult saavutada või kui neid sihte ei saa punktis e osutatud põhjustel saavutada ettenähtud ajavahemiku jooksul:

- a) tegevus või tegevusetus, mille eest asjaomane liikmesriik ei ole vastutav;
- b) looduslikud põhjused;
- c) vääramatu jõud;
- d) mereakvatooriumi füüsikaliste omaduste nihked või muutused, mis tulenevad üldisest huvist tingitud meetmetest, mida peetakse keskkonnale osaks saavast negatiivsest mõjust tähtsamaks, sealhulgas igasugune piiriülene mõju;
- e) looduslikud tingimused, mis ei võimalda asjaomase merekeskkonna seisundi parandamist nõutud tähtajaks.

Asjaomane liikmesriik näitab sellised juhtumid selgelt ära oma meetmeprogrammis ja esitab komisjonile oma seisukoha põhjendamiseks vajalikud tõendid. Juhtumite tuvastamisel võtab liikmesriik arvesse tagajärgi teistele liikmesriikidele asjaomases merepiirkonnas või allpiirkonnas.

Asjaomane liikmesriik võtab siiski asjakohaseid ajutisi meetmeid, mille eesmärk on püüelda jätkuvalt keskkonnaalaste sihtide saavutamise suunas, vältida punktides b, c või d nimetatud põhjustel ohustatud mereakvatooriumi seisundi edasist halvenemist ja leevendada kahjulikku mõju asjaomases merepiirkonnas või allpiirkonnas või teiste liikmesriikide mereakvatooriumis.

2. Lõike 1 punktis d käsitletud olukorras tagavad liikmesriigid selle, et nihked või muutused ei välista püsivalt ega sea ohtu hea keskkonnaseisundi saavutamist asjaomases merepiirkonnas või allpiirkonnas või teiste liikmesriikide mereakvatooriumis.

3. Lõike 1 kolmandas lõigus osutatud ajutised meetmed integreeritakse niipalju kui võimalik meetmeprogrammidesse.

4. Liikmesriigid töötavad välja kõik artikli 5 lõikes 2 osutatud merestrategieate elemendid ja rakendavad neid, kuid neilt ei nõuta, välja arvatud artiklis 8 kirjeldatud esialgse hindamise puhul, erimeetmete võtmist, kui puudub märkimisväärne oht merekeskkonnale või kui sellega kaasnevad ebaproportsionaalsed kulud, võttes arvesse ohtu merekeskkonnale, ning tingimusel, et ei toimu olukorra edasist halvenemist.

Kui liikmesriik ei võta meetmeid kummalgi nimetatud põhjusel, esitab ta komisjonile vajalikud tõendid oma otsuse põhjendamiseks, vältides samas olukorra kujunemist, mille puhul hea keskkonnaseisundi saavutamine muutuks jäädavalt võimatuks.

Artikkel 15

Soovitused ühenduse tegevuseks

1. Kui liikmesriik tuvastab probleemi, mis mõjutab tema mereakvaatoriumi keskkonnaseisundit ja mida ei saa lahendada siseriiklikul tasandil võetavate meetmetega või mis on seotud mõne muu ühenduse poliitika või rahvusvahelise lepinguga, teatab ta sellest vastavalt komisjonile ja põhjendab oma seisukohta.

Komisjon vastab kuue kuu jooksul.

2. Kui osutub vajalikuks ühenduse institutsioonide tegevus, esitavad liikmesriigid komisjonile ja nõukogule asjakohased soovitused meetmete võtmiseks seoses lõikes 1 osutatud probleemiga. Kui asjakohastes ühenduse õigusaktides pole sätestatud teisiti, vastab komisjon igale sellisele soovitusel kuue kuu jooksul ning võtab vajaduse korral neid soovitusi arvesse vastavate ettepanekute esitamisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 16

Teavitamised ja komisjoni hinnang

Artikli 13 lõike 9 alusel tehtud meetmeprogrammidest teavitamiste alusel annab komisjon hinnangu selle kohta, kas teatatud programmid moodustavad iga liikmesriigi puhul käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks vajaliku asjakohase raamistiku, ning võib paluda asjaomasel liikmesriigil esitada olemasolevat ja vajalikku lisateavet.

Kõnealuste hinnangute koostamisel arvestab komisjon eri merepiirkondade ja allpiirkondade ning terve ühenduse meetmeprogrammide sidusust.

Komisjon teavitab kuue kuu jooksul pärast kõigi selliste teavitamiste kättesaamist asjaomaseid liikmesriike, kas tema arvates on teatatud meetmeprogrammid kooskõlas käesoleva direktiiviga, ning annab juhi-seid tema hinnangul vajalike muudatuste tegemiseks.

IV PEATÜKK

AJAKOHASTAMINE, ARUANDED JA AVALIK TEAVE

Artikkel 17

Ajakohastamine

1. Liikmesriigid tagavad iga asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna merestrateegiate ajakohastamise.

2. Lõike 1 kohaldamisel vaatavad liikmesriigid artiklis 5 osutatud koordineeritud viisil iga kuue aasta järel pärast merestrateegiate esialgset kehtestamist läbi oma strateegiate järgmised elemendid:

a) artikli 8 lõikes 1 ette nähtud esialgne hindamine ja artikli 9 lõikes 1 ette nähtud hea keskkonnaseisundi piiritlemine;

b) artikli 10 lõike 1 kohaselt kehtestatud keskkonnaalased sihid;

▼B

c) artikli 11 lõike 1 kohaselt kehtestatud seireprogrammid;

d) artikli 13 lõike 2 kohaselt kehtestatud meetmeprogrammid.

3. Lõikes 2 sätestatud läbivaatamiste järel tehtavate ajakohastuste üksikasjad saadetakse komisjonile, piirkondlike merekonventsioonide osalistele ja teistele asjaomastele liikmesriikidele kolme kuu jooksul nende avaldamisest kooskõlas artikli 19 lõikega 2.

4. Artikleid 12 ja 16 kohaldatakse käesoleva artikli osas *mutatis mutandis*.

*Artikkel 18***Vahearuaanded**

Liikmesriigid esitavad kolme aasta jooksul alates iga meetmeprogrammi või selle ajakohastuse avaldamisest vastavalt artikli 19 lõikele 2 komisjonile kokkuvõtliku vahearuaande, milles kirjeldatakse kõnealuse programmi elluviimisel tehtud edusamme.

*Artikkel 19***Avalik arutelu ja teave**

1. Kooskõlas ühenduse asjakohaste kehtivate õigusaktidega tagavad liikmesriigid, et kõikidele huvitatud isikutele on varakult tagatud tõhusad võimalused osaleda käesoleva direktiivi rakendamises, kaasates sellesse võimaluse korral olemasolevad haldusasutused ja -struktuurid, sealhulgas piirkondlikud merekonventsioonid, teaduslikud nõuandvad asutused ja piirkondlikud nõuandekomisjonid.

2. Liikmesriigid avaldavad ja teevad üldsusele märkuste tegemiseks kättesaadavaks oma merestrateegiate või nendega seotud ajakohastuste järgmiste elementide kokkuvõtted:

a) artikli 8 lõikes 1 ette nähtud esialgne hindamine ja artikli 9 lõikes 1 ette nähtud hea keskkonnaseisundi piiritlemine;

b) artikli 10 lõike 1 kohaselt kehtestatud keskkonnaalased sihid;

c) artikli 11 lõike 1 kohaselt kehtestatud seireprogrammid;

d) artikli 13 lõike 2 kohaselt kehtestatud meetmeprogrammid.

3. Keskkonnaalasele teabele juurdepääsu osas kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

▼B

Vastavalt direktiivile 2007/2/EÜ annavad liikmesriigid komisjonile käesoleva direktiiviga seotud ülesannete täitmiseks, eriti artikli 20 lõike 3 punkti b kohase ühenduse merekeskkonna seisundit käsitleva ülevaate koostamiseks, juurdepääsu artikli 8 kohaselt tehtavast esialgsest hindamisest ja artikli 11 kohaselt kehtestatud seireprogrammide tulenevatele andmetele ja teabele ning nende kasutusõigused.

Hiljemalt kuus kuud pärast artikli 8 kohase esialgse hindamise ja artiklis 11 ette nähtud seireprogrammide andmete ja teabe saamist tehakse kõnesolev teave ja andmed samuti kättesaadavaks Euroopa Keskkonnaagentuurile, et viimane saaks oma ülesandeid täita.

*Artikkel 20***Komisjoni aruanded**

1. Komisjon avaldab esimese hindamisaruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta kahe aasta jooksul pärast kõigi meetmeprogrammide saamist ja igal juhul hiljemalt 2019. aastaks.

Seejärel avaldab komisjon edasised aruanded iga kuue aasta tagant. Komisjon esitab aruanded Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Komisjon avaldab hiljemalt 15. juuliks 2012 aruande, milles antakse hinnang käesoleva direktiivi panuse kohta selliste olemasolevate kohustuste täitmisesse ja algatuste kohaldamisesse, mis liikmesriikidel või ühendusel on ühenduse või rahvusvahelisel tasandil mereakvatooriumi keskkonnakaitse suhtes.

Aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Lõikes 1 sätestatud aruanded sisaldavad järgmist:

- a) ülevaade käesoleva direktiivi rakendamisel tehtud edusammudest;
- b) ülevaade merekeskkonna seisundist ühenduses, mis on koostatud koostöös Euroopa Keskkonnaagentuuriga ning asjaomaste piirkondlike mere- ja kalandusorganisatsioonide ja -konventsioonidega;
- c) ülevaade merestrategiatest koos soovitudest nende parandamise kohta;
- d) kokkuvõtte liikmesriikidelt artiklite 12 ja 16 kohaselt saadud teabest ja komisjoni poolt artikli 16 kohaselt tehtud hindamistest seoses liikmesriikidelt vastavalt artiklile 15 laekunud teabega;
- e) kokkuvõtte kõigile artikli 18 alusel liikmesriikide poolt komisjonile esitatud aruannetele antud vastustest;
- f) kokkuvõtte vastustest Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt eelmistele merestrategiate kohta tehtud märkustele;

▼B

- g) kokkuvõtte muude asjakohaste ühenduse poliitikate panusest käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamisse.

*Artikkel 21***Arenguaruanne kaitstud alade kohta**

Komisjon koostab 2014. aastaks liikmesriikide poolt 2013. aastaks esitatava teabe põhjal aruande merekaitsealade loomisest saavutatud arengu kohta, võttes arvesse kohaldatavatest ühenduse õigusaktidest tulenevaid olemasolevaid kohustusi ning ühenduse ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi.

Aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

*Artikkel 22***Ühenduse rahastamine**

1. Arvestades, et merestrateegiate kehtestamine on loomupäraselt prioriteet, toetatakse käesoleva direktiivi rakendamist ühenduse olemasolevatest rahastamisvahenditest vastavalt kehtivatele eeskirjadele ja tingimustele.

2. EL kaasrahastab liikmesriikide koostatud programme vastavalt olemasolevatele rahastamisvahenditele.

*Artikkel 23***Käesoleva direktiivi läbivaatamine**

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt 15. juuliks 2023 ja esitab vajalikud muutmissetpanekud, kui see on asjakohane.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 24***Tehnilised kohandused**

1. III, IV ja V lisa võib muuta vastavalt teaduse ja tehnika arengule vastavalt artikli 25 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele, võttes arvesse artikli 17 lõikes 2 sätestatud merestrateegiate läbivaatamise ja ajakohastamise tähtaegu.

2. Vastavalt artikli 25 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele

a) võib võtta vastu meetodikastandardid I, III, IV ja V lisa kohaldamiseks;

b) võib võtta vastu tehnilised vormingud andmete, sealhulgas statistiliste ja kartograafiliste andmete edastamiseks ja töötlemiseks.

*Artikkel 25***Regulatiivkomitee**

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

*Artikkel 26***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 15. juuliks 2010. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

3. Mereakvatooriumita liikmesriigid jõustavad üksnes need normid, mis on vajalikud artikli 6 ja artikli 7 nõuete järgimiseks.

Kui sellised normid on siseriikliku õigusega juba kehtestatud, edastavad asjaomased liikmesriigid komisjonile selliste normide teksti.

*Artikkel 27***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 28***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

I LISA

Hea keskkonnaseisundi piiritlemise kvalitatiivsed tunnused

(millele on osutatud artikli 3 lõikes 5, artikli 9 lõigetes 1 ja 3 ning artiklis 24)

1. Bioloogiline mitmekesisus on säilinud. Elupaikade kvaliteet ja olemasolu ning liikide levik ja arvukus on kooskõlas valitsevate füsiograafiliste, geograafiliste ja kliimatiliste tingimustega.
2. Inimtegevuse tulemusel sisse toodud võõrliigid jäävad tasemele, millel ei ole negatiivset mõju ökosüsteemile.
3. Kaubanduslikel eesmärkidel kasutatavate kala ja karploomade populatsioonid on ohututes bioloogilistes piirides, kusjuures populatsiooni vanuseline ja suurusealine koosseis annab tunnistust ressursside heast seisukorrast.
4. Kõik teadaolevad mere toiduvõrkude elemendid eksisteerivad tavapärase arvukuse ja mitmekesisuse tasemel, mis on võimeline tagama pikaajalise liikide rohkuse ja nende täieliku paljunemissuutlikkuse säilimise.
5. Inimtekkeline eutrofeerumine, eelkõige selle negatiivsed mõjud, nagu bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, ökosüsteemi seisundi halvenemine, vetikate kahjulik õitsemine ja hapnikunappus põhjaveses, on minimeeritud.
6. Merepõhja terviklikkus on tasemel, mis kindlustab ökosüsteemide funktsioneerimise ja struktuuri ning selle, et eelkõige merepõhja ökosüsteemid ei ole kahjustatud.
7. Merevee hüdrograafiliste tingimuste püsival muutusel ei ole negatiivset mõju mere ökosüsteemidele.
8. Saasteainete kontsentratsioon on tasemel, mis ei põhjusta saastumisest tulevaid mõjusid.
9. Saasteained kalades ja muudes inimtarbimiseks ette nähtud mereandides ei ületa ühenduse õigusaktide või muude asjakohaste standarditega kehtestatud tasemeid.
10. Mereprahi omadused ja kogus ei kahjusta ranniku- ja merekeskkonda.
11. Energia keskkonda juhtimine, sealhulgas veealune müra, on tasemel, mis ei kahjusta merekeskkonda.

Artikli 9 lõike 1 kohaselt igas merepiirkonnas või allpiirkonnas hea keskkonnaseisundi parameetrite kindlaksmääramisel kaaluvad liikmesriigid kõiki käesolevas lisas loetletud kvalitatiivseid tunnuseid, et määrata kindlaks need tunnused, mida tuleb kasutada kõnealuse piirkonna või allpiirkonna hea keskkonnaseisundi piiritlemisel. Kui liikmesriik leiab, et ühe või mitme sellise tunnuse kasutamine ei ole asjakohane, esitab ta komisjonile vastavad põhjendused artikli 9 lõike 2 kohase teavitamise raames.

II LISA

Pädevad asutused

(millele on osutatud artikli 7 lõikes 1)

1. Pädeva(te) asutus(t)e nimi ja aadress – nimetatud pädeva(te) asutus(t)e ametlik nimi ja aadress.
2. Pädeva(te) asutus(t)e õiguslik vorm – pädeva(te) asutus(t)e õigusliku vormi lühikirjeldus.
3. Ülesanded – pädeva(te) asutus(t)e õiguslike ja haldusülesannete lühikirjeldus ning asjaomase mereakvatooriumiga seotud ülesannete kirjeldus.
4. Liikmeskond – kui pädev asutus või pädevad asutused tegutsevad teiste pädevate asutuste vahelise koordineerimisasutus(t)ena, nõutakse nende asutuste nimekirja koos kokkuvõttega koordineerimise tagamiseks loodud institutsioonilistest suhetest.
5. Piirkondlik või allpiirkondlik koordineerimine – nõutakse kokkuvõtet mehhanismidest, mis on kehtestatud selleks, et tagada koordineerimine liikmesriikide vahel, kelle mereakvatoorium jääb samasse merepiirkonda või allpiirkonda.

▼ **M1***III LISA***Merekvatooriumiga seotud ökosüsteemielementide, inimtekkeliste survetegurite ja inimtegevuse liikide soovituslik nimekiri**

(osutatud artikli 8 lõikes 1, artikli 9 lõigetes 1 ja 3, artikli 10 lõikes 1, artikli 11 lõikes 1 ja artiklis 24)

*Tabel 1***Mereökosüsteemide struktuur, funktsioonid ja protsessid**
seotud eelkõige artikli 8 lõike 1 punktiga a ning artiklitega 9 ja 11

Teema	Ökosüsteemi elemendid	Võimalikud parameetrid ja omadused (1. märkus)	I lisas esitatud asjakohased kvalitatiivsed tunnused (2. ja 3. märkus)
Liik	Merepiirkonna või -allpiirkonna merelindude, imetajate, roomajate, kalade ja peajalgsete liikide rühmad (4. märkus)	Liikide ja populatsiooni muutumine ruumis ja ajas: — levik, arvukus ja/või biomass — suurus, vanus ja sooline koosseis — sigivuse, ellujäämise ja suremuse / vigastuste määr — käitumine, sh liikumine ja ränne — liikide elupaigad (ulatus, sobivus) Rühma liigiline kooslus	1; 3
Elupaigad	Veesamba (pelaagilise) ja merepõhja (bentilise) elupaiga põhitüübid (5. märkus) või muud elupaigatüübid, sh nende bioloogilised kooslused, kogu merepiirkonnas või -allpiirkonnas	Elupaigatüüpide kaupa: — elupaiga levik ja ulatus (asjakohasel juhul suurus) — liikide kooslus, arvukus ja/või biomass (muutumine ruumis ja ajas) — liikide suuruse ja vanuse struktuur (asjakohasel juhul) — füüsikalised, hüdroloogilised ja keemilised omadused Pelaagiliste elupaikade kohta lisaks: — klorofüll a kontsentratsioon — planktoni vohamise sagedus ja ulatus	1; 6
Ökosüsteemid, k.a toiduvõrgud	Ökosüsteemide struktuur, funktsioonid ja protsessid, mis koosnevad järgmisest: — füüsikalised ja hüdroloogilised omadused — keemilised omadused — bioloogilised omadused — funktsioonid ja protsessid	Muutumine ruumis ja ajas: — temperatuur ja jääkate — hüdroloogia (lained ja hoovused; tõusuvoolud, segunemine, viibeaeg, magevee juurdevool, mereveetase) — batümeetria	1; 4

▼ **M1**

Teema	Ökosüsteemi elemendid	Võimalikud parameetrid ja omadused (1. märkus)	I lisas esitatud asjakohased kvalitatiivsed tunnused (2. ja 3. märkus)
		<ul style="list-style-type: none"> — hägusus (muda/sete), läbi-paistvus, müra — merepõhja substraat ja morfo-loogia — soolsus, toitained (N, P), orgaa-niline süsinik, lahustatud gaasid (pCO₂, O₂) ja pH — seosed merelinnu-, imetaja-, roomaja-, kala- ja peajalgseteliikide ning nende elupaikade vahel — pelaagiliste/bentiliste koosluste struktuur — tootlikkus 	

Tabeliga 1 seotud märkused

1. märkus. Esitatakse liike, elupaiku ja ökosüsteeme käsitlevate parameetrite ja omaduste soovituslik nimekiri, mis kajastab käesoleva lisa tabelis 2 nimetatud surveeguritest mõjutatud parameetreid ja mis on seotud artikli 9 lõike 3 kohaselt kehtestatud kriteeriumidega. Seireks ja hindamiseks kasutatavad konkreetsed parameetrid ja omadused tuleks kindlaks määrata kooskõlas käesoleva direktiivi, sh artiklite 8–11 nõuetega.
2. märkus. Käesolevas veerus esitatud numbrid osutavad I lisa vastavatele punktidele.
3. märkus. Tabelis 1 on esitatud üksnes seisundipõhised kvalitatiivsed tunnused 1, 3, 4 ja 6, mille kriteeriumid on sätestatud kooskõlas artikli 9 lõikega 3. I lisa kohased muud survepõhised kvalitatiivsed tunnused võivad olla asjakohased iga teema puhul.
4. märkus. Need liigirühmad on täpsemalt kindlaks määratud komisjoni 17. mai 2017. aasta otsuse (EL) 2017/848 (millega nähakse ette mereala hea keskkonnaseisundi kriteeriumid ja metoodikastandardid ning seire ja hindamise spetsifikatsioonid ja standardmeetodid ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2010/477/EL) lisa II osas (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 43).
5. märkus. Need elupaiga põhitüübid on täpsemalt kindlaks määratud komisjoni otsuse (EL) 2017/848 lisa II osas.

▼ M1

Tabel 2

Inimtekkelised survetegurid, kasutusviisid ja inimtegevus merekeskkonnas või nende mõju merekeskkonnale**2a. Inimtekkeliste survetegurite mõju merekeskkonnale**

seotud eelkõige artikli 8 lõike 1 punktidega a ja b ning artiklitega 9, 10 ja 11

Teema	Survetegur (1. märkus)	Võimalikud parameetrid	I lisas esitatud asjakohased kvalitatiivsed tunnused (2. ja 3. märkus)
Bioloogilised häired	Võõrliikide sissetoomine või levik	Merekeskkonnas ja asjakohasel juhul allikas avalduva surve intensiivsus ning selle muutumine ruumis ja ajas	2
	Mikroobsete patogeenide juhtimine veekokku	Avalduva surve keskkonnamõju hindamiseks valige asjakohased ökosüsteemi elemendid ja parameetrid tabelist 1	
	Geneetiliselt muundatud liikide sissetoomine ja pärismaiste liikide ümberpaiknemine		
	Looduslike elukoosluste hävimine või muutumine looma- või taimeliikide kasvatamise tõttu		
	Liikide häirimine (nt paljunemis-, puhke- ja toitumisladel) inimese kohalolu tõttu		
	Looduslike liikide väljapüük või suremus/vigastatus (töendusliku ja harrastuspüügi tulemusel)		3
Füüsilised häired	Merepõhja füüsiline häirimine (ajutine või püsiv)		6; 7
	Füüsiline kadu (merepõhja substraadi või morfoloogia pideva muutumise või merepõhja substraadi kaevandamise tõttu)		
	Hüdroloogiliste tingimuste muutumine		
Ained, prügi ja energia	Toitainete mõju – hajuja punktreostusallikad, õhusaastasadestis		5
	Orgaanilise aine mõju – hajuja punktreostusallikad		
	Muude ainete (nt sünteetiliste ja mittesüsteetiliste ainete, radionukliidide) mõju – hajuja punktreostusallikad, õhusaastasadestis, akuutsed juhtumid		8; 9

▼ **M1**

Teema	Survetegur (1. märkus)	Võimalikud parameetrid	I lisas esitatud asjakohased kvalitatiivsed tunnused (2. ja 3. märkus)
	Prügi (tahked jäätmed, sh mikroprügi) mõju		10
	Inimtekkeline müra (impulsiivne, pidev)		11
	Muude energialiikide (sh elektromagnetväljad, valgus ja kuumus) mõju		
	Vee sissevool – punktreostusallikast (nt soolvesi)		

2b. Kasutusviisid ja inimtegevus merekeskkonnas või nende mõju merekeskkonnale

seotud eelkõige artikli 8 lõike 1 punktidega b ja c (üksnes tärniga (*) märgitud tegevusliigid on asjakohased artikli 8 lõike 1 punkti c puhul) ning artiklitega 10 ja 13

Teema	Tegevus
Jõgede, rannikuala või merepõhja füüsiline muutmine (veemajandus)	Maismaa pindala suurendamine veekogu arvelt
	Kanaliseerimine ja muud vooluveekogu muudatused
	Rannikukaitse ja üleujutuste vastu kindlustamine*
	Avamererajatised (v.a nafta-/gaasi-/taastuenergiarajatised)*
	Merepõhja morfoloogia muutmine, sh süvendamine ja materjalide ladustamine*
Eluta loodusvarade kaevandamine	Loodusvarade (kivi, metallimaagid, killustik, liiv, karbid) kaevandamine*
	Nafta- ja gaasi ammutamine, sh sellega seotud taristu*
	Soola kaevandamine*
	Veevõtt*
Energiatootmine	Taastuenergia (tuule-, laine- või tõusuvee-energia) tootmine, sh sellega seotud taristu*
	Mittetaastuva energia tootmine
	Elektrienergia ülekanne ja ühendused (kaablid)*
Elusressursside ammutamine	Kala- ja karbipüük (kutseline, harrastuslik)*
	Kala- ja karbitöötlemine*
	Meretaimede korjamine*
	Kalastus ja muul otstarbel kogumine*

▼ **M1**

Teema	Tegevus
Elusressursside kasvatamine	Merevesiviljelus, sh sellega seotud taristu*
	Magevee-vesiviljelus
	Põllumajandus
	Metsandus
Transport	Transporditaristu*
	Laevandus*
	Lennutransport
	Maismaatransport
Kasutusviisid linnades ja tööstuses	Kasutusviisid linnades
	Tööstuslik kasutamine
	Jäätmekäitlus ja -kõrvaldus*
Turism ja vaba aeg	Turismi ja vaba aja veetmise taristu*
	Turismi ja vaba aja veetmisega seotud tegevus*
Julgeolek/riigikaitse	Sõjalised operatsioonid (kohaldatakse artikli 2 lõiget 2)
Haridus ja teadusuuringud	Teadusuuringud ja haridus*

Tabeliga 2 seotud märkused

1. märkus. Survetegurite hindamisel tuleks arvesse võtta nende taset merekeskkonnas ning vajaduse korral (maismaa- ja atmosfääriallikatest pärit) mõju määra merekeskkonnale.
2. märkus. Käesolevas veerus esitatud numbrid osutavad I lisa vastavatele punktidele.
3. märkus. Tabelis 2a on esitatud üksnes survepõhised kvalitatiivsed tunnused 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11, mille kriteeriumid on sätestatud kooskõlas artikli 9 lõikega 3. I lisa kohased muud seisundipõhised kvalitatiivsed tunnused võivad olla asjakohased iga teema puhul.

*IV LISA***Keskkonnaalaste sihtide kehtestamisel arvesse võetavate parameetrite soovituslik nimekiri**

(osutatud artikli 10 lõikes 1 ja artiklis 24)

1. Merepiirkonnas või allpiirkonnas liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluvat mereakvatooriumi iseloomustavate elementide piisav käsitlemine.
2. Vajadus seada a) sihid, millega kehtestatakse hea keskkonnaseisundi määramisel põhinevad soovitud tingimused; b) mõõdetavad kontrollarvud ja nendega seotud indikaatorid, mis võimaldavad teha seiret ja hindamist, ja c) tegevussihid, mis on seotud nende saavutamise toetamiseks mõeldud konkreetsete rakendusmeetmetega.
3. Saavutatava või säilitatava keskkonnaseisundi täpsustamine ja formuleerimine merepiirkonda või allpiirkonda kuuluvat liikmesriigi mereakvatooriumi iseloomustavate elementide mõõdetavate omaduste näol.
4. Sihtide kogumi kooskõla; nendevaheliste vastuolude puudumine.
5. Sihtide saavutamiseks vajalike ressursside täpsustamine.
6. Sihtide, sealhulgas võimalike vahesihtide formuleerimine koos nende saavutamiseks ette nähtud ajakavaga.
7. Edusammude jälgimiseks ja juhtimisotsuste suunamiseks mõeldud näitajate täpsustamine sihtide saavutamist silmas pidades.
8. Vajaduse korral võrdluspunktide täpsustamine (siht- ja piirväärtused).
9. Sotsiaalsete ja majanduslike probleemide nõuetekohane arvestamine sihtide seadmisel.
10. Artiklis 1 sätestatud keskkonnanäidajate silmas pidades välja töötatud keskkonnanäidajate, nendega seotud näitajate ning siht- ja piirväärtuste kogumi läbivaatamine, et hinnata, kas sihtide saavutamisel muutuks merepiirkonnas liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla kuuluva mereakvatooriumi keskkonna seisund neile vastavaks.
11. Sihtide vastavus ühenduse ja selle liikmesriikide asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike kokkulepete alusel võetud eesmärkidele, kasutades neid, mis on asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna puhul artiklis 1 sätestatud keskkonnanäidajate saavutamiseks kõige asjakohasemad.
12. Kui sihtide ja näitajate kogum on kokku pandud, tuleks need artiklis 1 sätestatud keskkonnanäidajate silmas pidades ühiselt läbi vaadata, et hinnata, kas sihtide saavutamisel muutuks keskkonna seisund neile vastavaks.

*V LISA***Seireprogrammid**

(osutatud artikli 11 lõikes 1 ja artiklis 24)

1. Vajadus esitada teavet keskkonnaseisundi hindamiseks ning heast keskkonnaseisundist lahutava vahemaa ja selle suunas tehtud edusammude hindamiseks vastavalt III lisale ja artikli 9 lõike 3 kohaselt kindlaks määratavatele kriteeriumidele ja meetodikastandarditele.
2. Vajadus tagada teabe genereerimine, mis võimaldab teha kindlaks artiklis 10 ette nähtud keskkonnavalaste sihtide sobivad näitajad.
3. Vajadus tagada teabe genereerimine, mis võimaldab hinnata artiklis 13 osutatud meetmete mõju.
4. Vajadus kaasata meetmeid muutuste põhjuse ja seeläbi võimalike parandavate meetmete kindlakstegemiseks, mida oleks soovitud seisundivahemikust kõrvalekallete avastamise korral tarvis võtta hea keskkonnaseisundi taastamiseks.
5. Vajadus esitada teavet keemiliste saasteainete kohta inimtarbimiseks mõeldud liikides, mis pärinevad kutselise kalapüügi aladelt.
6. Vajadus kaasata meetmeid, millega kinnitatakse, et parandusmeetmed toovad kaasa soovitud muutusi, mitte aga soovimatuid kõrvaltoimeid.
7. Vajadus koondada teave merepiirkondade või allpiirkondade alusel vastavalt artiklile 4.
8. Vajadus tagada hindamisviiside ja -meetodite võrreldavus merepiirkondade ja/või allpiirkondade piires ja vahel.
9. Vajadus töötada välja tehnilised spetsifikaadid ja standardiseeritud meetodid järelvalve tegemiseks ühenduse tasandil, et teavet oleks võimalik võrrelda.
10. Vajadus tagada niivõrd kui võimalik vastavus piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil välja töötatud olemasolevatele programmidele, et soodustada nende programmide omavahelist kooskõla ja vältida jõupingutuste dubleerimist, kasutades neid seirejuhiseid, mis on asjaomase merepiirkonna või allpiirkonna puhul kõige asjakohasemad.
11. Vajadus kaasata artiklis 8 ette nähtud esialgsesse hindamisse ühe osana keskkonnatingimustes aset leidnud suuremate muutuste ning vajaduse korral uute ja esilekerkivate küsimuste hindamine.
12. Vajadus käsitleda artiklis 8 ette nähtud esialgse hindamise osana III lisas loetletud asjakohaseid elemente, sealhulgas nende looduslikku variatiivsust, ning hinnata suundumusi artikli 10 lõike 1 kohaselt sätestatud keskkonnasihtide saavutamise suunas, kasutades vajaduse korral kindlaksmääratud näitajaid ja nende siht- või piirväärtusi.

*VI LISA***Meetmeprogrammid**

(osutatud artikli 13 lõikes 1 ja artiklis 24)

1. Sisendite kontrollimeetmed: majandamismeetmed, mis mõjutavad lubatud inimtegevuse määra.
2. Väljundite kontrollimeetmed: majandamismeetmed, mis mõjutavad ökosüsteemi komponendi lubatud häirituse astet.
3. Ruumilise ja ajalise leviku kontroll: majandamismeetmed, mis mõjutavad seda, kus ja millal teatud tegevusel toimuda lastakse.
4. Juhtimise koordineerimise meetmed: vahendid juhtimise koordineerimise tagamiseks.
5. Võimaluse korral merereostuse jälgitavust parandavad meetmed.
6. Majanduslikud stiimulid: majandamismeetmed, tänu millele on mereökosüsteemi kasutajate huvides tegutseda viisil, mis aitab saavutada eesmärgiks seatud head keskkonnaseisundit.
7. Leevendus- ja heastamisvahendid: majandamisvahendid, mis suunavad inimtegevust mereökosüsteemide kahjustatud komponentide taastamisele.
8. Teabevahetus, huvirühmade kaasamine ja üldsuse teadlikkuse suurendamine.